Контрольный экземпляр

Массе а мехий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадувл 1923 шера денз ★ ШИНАРА, 15 ОКТЯБРЬ, 1985 ШУ. ★ № 124 (7159). ★ Мах 3 кеп.

Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 68 шу дизара хетадаь КПСС ЦК ТІАХЬЕХАМАШ

1. Даькъала хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революце 68-гІа шу!

2. Хоастам хилда адамлен историе чу керда зама — капитализмагара социализмаген коммунизмаген довла зама, хьайийлача Сийлахь-боккхача Октября!

3. Даькъала хилда марксизм-ленинизм — даим дийна бола революционни интернационални хьехам!

4. Даькъала хийла Советски Союза Коммунистически парти — советски общества кулгалдун лостам телен низ!

5. Хоастам хилда сийлахь-доккхача советски халкъа — коммунизм хьалъеш доаллачоа, денателен леррагІен машара тІехьа латтача къовсамхочоа!

6. Даькъала хийла болхлой класса, колхозни ахархой, халкъа интеллигенце йохаргйоаца цхьоагІо!

7. Даькъала хийла СССР халкъий йохаргйоаца интернационални цхьоагІон нежарашха дола доттагІалн!

8. Хоастам хилба большевикашта-ленинцашта, парте ветеранашта, Октября турпалашта, социализма коталонна тІехьарча берригача къовсамхошта!

9. БІаьшеренашка даклда Сийлахь-боккхача Даймехка тІеи тІа, коталло яьккхача советски халкъа карагІдьийна шийна нийсса кхы цхьаьхха доаца денале гІулакх!

ЦІакхха, а сий ма довлда вай Даьхен паргІатон кортамукъалеи бахьан долаш баьчча тІеи тІа лийгача турпалий!

10. Советски Союза къахьегамхой! Къахьегама кердача толамашца, деррригача халкъа социалистически яхье доккхий хІамаш карагІудавларца накъагІоргда вай КПСС XXVII съезда! Хьинаре, станхановски хьисапе бергба вай болх!

11. Советски Союза къахьегамхой! 1985 шера план кхоачашъергьа вай, толаме чакхйоаккхаргьа цхьайтталарІа пятилетка!

12. Коммунисташ! Мохк социально - экономически дегІабоалабара тІехьарча деррригача халкъа боламе хьалха хила!

13. Болхлойн колхозхойн, халкъа боахама специалисташ! ТІагІертте производствана юкъехкахьа хьалха латта опыт, Іилманен техниканен карагІдьиннараш! Шоай ма хулла экономикана интенсификаци елга вІаштІехьдаккха гІерта, къахьегама овсарле лаккхьа!

14. Инженераший техникашн, изобретателаш а рационализатораш а! ДокккарІа дакъа лаца Іилма-технически прогресс сихьеча!

15. Советски Іилманхой! Іилма-технически прогресс сихьар духьа лоаттабеча кьовсама хьалхарча юхьига тІа латт шо! Лакха эффективность йола керда Іилма-технически разработкаш оаш ярга хьежаш ба мохх!

16. Машинашъераш! Халкъа боахам кхы тІа а технически кийчбеча хоадамболлаш дола дош алга шоана тІа да! СихарІа хьакхолла балха овсарле лакха йола машинаши оборудовании!

17. Доагора - энергетически комплекса болхлой! ДуккагІа даккха мехкдьалтта, газ, кІор, электрически йІовхалеи энерги! Хьинаре кьовсам лоаттабе Энергетически программа кхоачашъар духьа!

18. ГІишлонхойн монтажникаший! ГІишлой эффективность лакхъе!

Кхомеи дикеи, хІанзарча технически ларда тІа хьалде гІирсаш! Хьалдеш дола гІирсаш тІехдика долаш шоай ханнахьеи дІатела!

19. Транспортеи бувзамеи болхлой! Мовхьаш цахаддаш дІа-хьа кхухьилга, бахача наха гІулакх дара культура лакхъелга вІаштІехьдаккха!

20. Юртара, еррригача агропромышленни комплексера къахьегамхой! ТІатеІІе кхоачашъе Кхачан программа, духхарІа яха льаттанцареи хьайбашкареи йола продукташ!

21. Халкъа боахама деррригача доакъошкара къахьегамхой. Хьинаре дакъа лаца халкъа эша товараш хьаду производствоин гІулакхаш ду сфереи дегІайоалаяра Комплексин программа кхоачашъеча!

22. Советски Союза къахьегамхой! Дисциплинеи порядоки чІоагІье, производствера организованность лакхъе!

23. Советий Мехка гражданаш! Экономе режим — социалистически боахам лелабара закон! ХІаман кхом беши хьурмат деши хила!

24. Халкъа боахама деррригача доакъошкара къахьегамхой! ТІехдика продукци арахеца, советски марка сий бахьан долаш къовсам лоаттабе!

25. Советски Союза гражданаш! Хьинаре къовсам лоаттабе социалистически вахара хьисап, коммунистически мораль чІоагІъяр духьа!

26. Халкъа депутаташ! ТІатеІІе къестаде паччахьалхкеи, боахама, социально - культурни гІирсаш хьаддара дешаш, харжархой наказаш кхоачашдергдола гІулакх вІаштІехьдаккха хьажа!

Даькъала хийла халкъа депутатий Советаш — бокъонца йола Іаьдала демократически органаш!

27. Советски профсоюзашІ Наьха къахьегама хьинар, инициатива, технически творчество дегІаккхувла, цар къахьегама, быта, салаІара хьалаш дІахо тоадергдола гІулакхаш вІаштІехьдаха!

Даькъала хийла советски профсоюзаш — управлене школа, боахам лелабара школа, коммунизма школа!

28. Комсомольцаши кагирхойн! ТІатеІІе карерзае знанеш, культура, профессиональни говзал! Партеи халкъен революционни, тІема, къахьегама традицеш алсамъяха!

Даькъала хийла Ленински комсомол — Коммунистически парте денале гІончеи тешаме тІехьеи!

29. Советий Мехка кхалнах! Хьинаре дакъа лаца производственни общественни вахаре!

Хоастам хилба кхалсага-наннаг!

Машари ирази хилда деррригача льаттан тІарча берашта!

30. Сий дола ветеранаш! Шоай знанеш, йІаьхий вахара опыт дІатела кьонача ноахала! Вай Даьхенна мутІахьа бола патриоташ, шоай са ца кходелі Ленина гІулакха, коммунизмана тІехьара кьовсамхой хургболаш хьехам тела кагийча нахаи мехкаранштеи!

31. Халкъа образование болхлой! ХьатІахкувча ноахала дешар хьехилгеи коммунистически кхетам лулгеи эргадоахаш тоаде!

ТІатеІІе чакхъяха юкъарча дешареи профессиональни школа реформа!

32. Литератураи искусствеи деятелаш, культура болхлой! Лаккха аййий лелае коммунистически идейноста, партийноста, народноста байракх!

Вахара бакъдар, сийлахьа коммунистически идеалаш чІоагІъеш йола произведенеш хьаккхулаш!

33. Советски тІемахой! Фен тешамеи лорабе вай халкъа маьрша къахьегам, социализмана карагІдьинна исторически хІамаш!

Хоастам хилба сийлахьа СССР Герзашцарча Низашта!

34. Даькъала хийла Советски Союза арахьара ленински политика — халкъий машари кхерамзлеи, дунен халкъашта юкъе шерра цхьана леладу гІулакхаш чІоагІдара политика!

35. Вежарий моаршал да коммунистически болхлойн партешка!

ЧІоагІлойла деррригача дунен тІарча коммунистий цхьоагІон кхотабалари.

36. Массе а мехий пролетареш, вІашагІкхета!

Даькъала хийла пролетарски, социалистически интернационализм!

37. Вежарий моаршал да социалистически мехий халкъашка!

Даькъала хийла социалистически содружества мехий цхьоагІо, цхьана леладу гІулакхаш, кхотадалар, социализмана карагІдьиннараш, льаттан тІара машар тешшаме чІоагІбе лаьрхІа уж хилар!

38. ЧІоагІдойла дунен социализма, дунен халкъашта юкъерча пролетарата, къамий-кортамукъалеи болама цхьоагІо!

39. Дунен халкъашІ! ТІатеІІе кьовсам лоаттабе империалистически агрессеи Іазапеи политикана духьала!

Никарагуана духьала США-с леладу агрессивни гІулакхаш соцделгІа хьадеха!

ДІалийнача деррригача Іарбий льатташкара израильски бІу арабоаккхаргбола, Іарбий мехий гІулакхашта империализм юкъегІертилгІа соцдергдола гІулакх де гІерта!

Шоай лоІамеча африкански паччахьалкхений хьакъехьа леладу агрессивни гІулакхаш соцделгІа, Къулбехьен Африкера эхь доаца апартенда система дІайоаккхилгІа хьадеха!

ПаргІато лойла Намибе халкъа!

40. Деррригача мехий халкъаш! ЧІоагІбе ядерни тІема кхерам дІабаккхар, сихдаь хьадеш дола ядерни герзаш космосе ца дахьийтари Льаьттан тІа уж соцдайтари духа доаттабу кьовсам!

Ядерни герз цІендаь дІадоаккхаргдола гІулакх де!

41. Европа халкъаш! Кьовсам лоаттабе Европера чІоагІа машари цхьана леладу гІулакхаш бахьан долаш, разрядка юхаоттаяр духьа!

Континентера химически герз дІадоаккхаргдола гІулакх де хьажа!

42. Азе машари кхерамзлеи Іалашъяр — деррригача азиатски халкъий гІулакх! Цхьана оарцагІа а даьнна машара, дикача лоалахой, цхьана гІулакхаш леладара зона ергьи вай Азеки Тайжача океана районехи!

43. Даькъала хийла Советски Социалистически Республикай Союз — Сийлахь-боккхача Октября Даьхе!

44. Ленина байрахха кІал а этта, Коммунистически парте кулгал а деш — дІахьалхашкахьа долле, коммунистически кхолламий кердача коталлонашка!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет

КПСС ЦК

1985 шера 14 октябре ноахьоста М. С. Горбачева председателлаг а деш заседани хиннай Советски Союза Коммунистически парте Программа керда редакци кийчьеш йолча КПСС ЦК комиссе.

Программа кердача редакцена кийчьаь проект ювІача даькъа даьцаг комиссе, членашца: Г. М. Маркова — СССР яздархой союза хьалхарча секретара; П. Н. Федосеева — СССР Іилмай Академие вице-президента; С. А. Шалаева — ВЦСПС председателе; А. В. Власова — КПСС Ростовски обкома хьалхарча секретара.

Комиссе баьнъаьхьа лаьрхІар ше оттаьл проект арІанара КПСС ЦК Пленум хьанийта діаллар. (ТАСС).

Ачхой-Мартановски районе «Новосельский» совхоза № 3 йолча бригадо цхьайтталарІча пятилетка паччахьалхкенга баьцадаараш дохара плай кхаь шера кхоачашъьлй, сом дІабалара — диъ шера. Планал совгІа паччахьалхкенна дІалургда 2000 тонн баьцадаараш 500 тонн Іажаш.

Бригада кулгалдеш ва Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутат, Октябрьски Революцен Кьахьегама ЦІеча Байраххен орденаш лелаеш вола Тепсурнаев Мовлад. Из толам боаккхача хьинар ца кходелі къахьийтад КПСС члена Мисева Зарас, Ленина орден лелаеча Гапаева Меднас, Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутат йолча ВЛКСМ члена Тепсаева Сацитас, Байдаева Туминас, кхыбараша.

СУРТА ТІА: Гапаева Медна, Байдаева Тумина.

З. БАТЧАЕВА сурт.

ІАЙ ШЕК ХИЛА БЕЗАЦ

Назрановски района «40 лет Октября» яхача совхозе 5 октябрь хьатІаотташ кІоагашка чуеллай 25112 тонн силоси 2805 тонн сенажа, арІаш а дьа Іаоттаьлй 1900 тонн йолл 2500 тонн чаи, баьца хьоар 30 тонн дьаькхад. Доакъар кийчдара балхаш льаьІлуш даш: силос, йолл, сенаж кийчьара шера планаш хІанна, тІехьхоачашъьлй. Цар лерхІ планал совгІа 14—15 эзар тонн мошен гІоженеи доакъараш Іалацде.

— Іанґара доаккхаргдолча бежана 39 центнер доакъара елинца Іалашъе уйла йолаш да тхо, — йоаз совхоза парткома секретара Батыжев Хьасана.

Доакъараш кийчдеш я Гиреев Закречо кулгалдеш йола механизированни отряд. Цунна чуйоагІа ялх комбайни иззал носилкашн, тІъо грузовик, пхийтта тракторни лафет. Отрядерг механизатораш детташ долча доаханнеи дулха льаьхІа кхоабача хьайбаштеи моша доакъараш лоаттадеш ба.

Доакъараш кийчдерий цІенхашта йоаххо ю кулгалхоша, партийнни профсоюзнни организацеша. Низ бола техника кІаргал совгІа, цар къаьстта теркам тІабахийтад шофераштеи механизатораштеи юкъе шерра социалистически яхь йоаржаяра. ХІара дийнахьа балха итогаш ю. Дика къахьегараш морально а материально а белгалбоах.

Комбайнерашта юкъе къаьстта белгалбаьнна Хаднев Іийса, Полонскоев Мурса, Дутиев Дауд, Кодзоев Саварбик. Сентябрь бетта деннар доацаш, болх дика барах премена 250—265 сом деннад царех хІаранена. Дийнахьа цаІн ахи норма кхоачашъеи къаьстет шоферараша а. Хіаьта царна юкъе эгтара хьинарГІа болх беча Мальсагов Башира, Мозчуков Махьмадсалена, Афаьдиев Хьусена, Шанхоев Хьамзата, кхыбараша ахчан премеш тийнай.

Совхоза парткома секретара цІераш йоаз балха норма 170 — 180 процент кхоачаш а еш, фермашна моша доакъар хьатІанкхьажа трактористий Кодзоев Салмана, Дзауров Руслана, Дугиев Абукара, кхыбарий.

Цюцерна кхозза хьенхай совхозе. Из дина хьункъарах йолл сенажи кийчьеш, хьажиІаш хьаллалца деттатча доаханна моша доакъар доаттаде, бацца хьоар дан: кхаьхІ а ІаштІехьдаьаннад 1984 шера - киннчул 215 гектар духхарІа яр укх шера вІашагІъабаь хьалххебаь кенн горохи. Цох а дина доакъар даьнхад, Силоса льаьрхІа индустриальни хьисапе 1450 гектара тІа хьалххеьй хьажиІаш. Уж дина хиннай. Цудухьа хІара гектара тІара планал совгІа 40—50 центнер моша доакъар чудахь.

Укх шера 90 гектара тІа доакъара свеклаш а хьалххелй цига. Совхоза специалисташа яхачох, хІаране тІара 600 центнер яргьи. Царех пхи эзар совгІа - тонн доакъар кийчдергда.

Укх деношка сихбена ялата льаьрхІа діайийна хьажиІаш чуэдан болзк механизаторашт. Уж хьалххеьй ши эзар совгІа гектара тІа.

— Цигара кІезигаГІа даьхкача а 13500 тонн доакъар ларгда, — йоаз парткома секретара.

С. АУШЕВ.

Доккхий социалистически декхараш тІаийдад «Союзпечгазремстрой» треста ПМК-4 ГІишлонхоша парте арґІанарча XXVII съезда сийленца накъабахара. Уж толаме кхоачашдара «КПСС XXVII съезда — хьинареча къахьегама 27 декадаІ» яхача девизаГІа сийла социалистически яхь йоаржаьлй цар. Яхье баьнъараша денгара денга динагІа хулийт шоаш доаха производственни толамаш. ХІанз цар Грозне хьалдеш да 25 квартира йола наха чубаха цІенош. Уж ханал хьалха хьалдетта даьннад. ХІанз укх сахьате тхоа тІабохийташ, вентиляционни балхаш деш ба цига. Сийлахь-боккхача Октября 68 шу дузача цІейя сийна октябрь бутт бовча деношка уж цІеношІ йистедаха дошъ деннад цар.

Къаьстта дика къа а хьегаш, социалистически яхье хьаддана хьалха латташ ба ГІишлонхой А. Н. Курсиев, М. Ю. СаГов, М. Ю. Куркиев, кхыбараш, А. Курсиев, М. Саґов, М. Куркиев.

СУРТА ТІА: ГІишлонхой И. ПЛИЕВА сурт.

ХАНАЛ ХЬАЛХАБУВЛАРАШ

Гудермесски медицински инструментий заводе біъ соціа болхло ва тІадоаГІача шера январь бетта чотагІа кхьхьогаш. Хіаьта пхе саго шийтаГІа пятилетка кхаь шера задани дукха хІама ца эшшаш кхоачашъьлй. Царех ва фрезеровщик Дадаев Рамзан, упаковщица Беляева Валентина, полировщик Алиева Аммат, токарь - револьверщик Турова Лидия, заточник Аверин Владимир.

Советски Союзе укхаза мара арахецаш яц профессора Ильзарова аппарат. Из а кхыйола продукци а вай мехка меттеі, доазол арахьара 24 мехка дІакхоачашъ чІоагІа хоатташ я.

«КПСС XXVII съезда — хьинареча къахьегама 27 декадаІ» яхача девизаГІа шерра социалистически яхь йоаржаьлча завода коллективо ер шу доладелча денз планал совгІа арахийцай 61 эзар сома маьха товарни продукци, маьхала яьккхай 33 эзэр сом мах бола тайп-тайпара продукци. Кьаьгаьгама овсарле лакхъяра заданн ши процент тІехкхоачашъьлй.

Н. БОРИСОВ.

* * *

КПСС XXVII съезда дика накъаболх Нохч - ГІалгІай производственни текстильно - галантерейни объединене болхлой. Цар укх шера планаГІа лаьрхІачул совгІа арахийцай 75 эзар сома маьха товарни продукци, потребителашка заделл совгІа діаккачийтад 420 эзар гаргга сома маьха халкъа ша товараш.

Объединене хьалха латташ за зІанзлехьа пхе шера задени дикка тІехкхоачашъъ 200 гаргга болхло. Царех ба хІаьмаш тегараш, коммунистически кьаьгаьгама ударникаш Азаева Елизавета, Яхиева Марха, Эстова Роза, Кациева Радимхан, Евлоева Загида, Олигова Хьалимат, кхы дукхха бараш я.

* * *

Вай мехкарча бурудаттаршта Іалаьмате чІоагІа эшшаш йола химически реагенташ арахецача Карабулански заводе болхлоша деррига низеш оарцагІдьхзад шоай продукци тІаГІа дикагІа хилийтара. Ерригеча а продукцех 84 процент яр паччахьалкхен дикала Знак йолаш я. Вон цхьоагІаГІче категорех я.

Ийс бетта планал совгІа цо арахийцай 200 тонн тІехдика химически реагенташ, маьхала яьккхай 35 эзар сом мах бола товарни продукци.

Кхойтталаріча декада итогех котьлъннерашш лархІа езаш я мастер блохина Валентина керте латтача «В» яхача сменан Болтовская Верас кулгалдеча «Г» яхача сменан коллективашъ.

* * *

«Старогрозненфть» НГДУ мехкдьалтахой вІаштІехьдьийнад ер шу доладелча денз планал совгІа 37 эзар тонн кІаьрмка дошуьв дакхха цхьа миллион 790 эзэрІа гаргга сома маьха продукци маьхала яькха. Кьаьгаьгама овсарле лакхъяра заданн а тІехкхоачашъяр цаар.

«КПСС XXVII съезда — хьинареча къахьегама 27 декадаІ» яхача девизаГІа яьржеча социалистически яхье діаяхача кхойтталарІча декаде котьлъннарех я мастераша Мишутин Сергеи Мальцев Сергей Михайловичеи кулгалдеча сменай коллективашъ.

Б. ДОТМАРЗИЕВ.

ОАГІУВ ХЬАЛЛАЦА БОККХАГІБАРАШ ХИЛЧА

Парте Центральн Комитето «Комсомола партийнин кулгалдегта діаХо тоадарахи кагирхошта коммунистически хетам лучара цун доарХіан лакхбаранн яха соцам тІаиЙцачул тІехьаГіа цхьа шу соцгеш діадехарашн кхочаш- дара дакъЖе Награнскин «Электроинструмент» яхача заводе?

УКХ предприяте- тел республике а дика вовшах ва цигара слесарь-лекальщик Котиев Мухьмада Ахьмад. Завод хьайна дечиг шина хьаьнаЙ хьахьегаш вола из белгалвахнан ламха нравственин оамалаш йола коммунистан гина. Цунна сиНай дуЙхьа медицинан — орденашн, мастехаьзар хержав Нохч-ГІалгІай АССР Лакхехьарча Совета депутатиллин, тІехьаьрга хоржамаш лоЙаш республика ца лакхерча органа председателла заместитель вовш. Комсомолле ДІаболабелар гергара кьона волдин заводе ма- нча дуйн общественни вахарцера, гІулакхаЙцара чам. ХІЙта хІана, из ца ве ДІаГІавола лекъмичь. Цхьа болх бечаг заводгерчаьлленан районе меллаГІа мероприяти вІаШтІехьвоаьнкхача из вале ламм а цун гонахьа кхеСт нагий нах, кадрин боьрн бечаг оаа хІара дош — лоаг, цунна тара хіна Гіерт. Комсомольскин ханара ваьнна тоьал хьяле а даьнн ЙоьначаР гІулаг кхаитта дуХІаЙьул, эшача хана боаГІа хьехам ду.

Котиев Ахьмада біаргІиал ХьалкхийнаВ хІинА СССР Лихехьарча Совета депутат, Ленинскин комсомолан премо лауреат вола слесарь-инструментальщик Халгуев ТІаХІир. Иштта, нагирхой тахан йоаХхо еш ба селхан тоьаг- мольщан хІинА йола ХІана парте ченачаш, царна хьехам лураш а хинна дІаэтта бригадиращ Султыгова Надежда, Сагова Йоаьхан, слесарь-сборщица Канищева Наталья, цунХа кхьабараш.

Кьона ноахал цар Іоьхьо завод сий ве, шоай балха хам бе, уж даим коллективах, цун юьхьарча гІулакхех хьерчаш оамал йолаш хьалкхебе Гіерт. ХІаЙта цигара дуХаЙйола, кхеЙ тал, из тайна баьнХа-дика оамалаш йоаХхаш а ба.

ДуХка ха яц Гроэнера техникум чаьх а йьихха, Зурабов Залихан болх бе ваьна. Инженер-экономистАлла кхььега дІаволаВелна из кастлашХа Советски Эскаре гІулакх де тІаХьийкар. Цигара ца цунна шу совгІа хА йоаллаше а общественни вахаре хьинаре даНХа доацаьн шийна тІадилла гІулакх дизза кхоачашцеьн йоаьнна. ДІаМсат завода ВЛКСМ комитета секретарилла хержав.

Ше кагирхой тхьамадалла вьаьчь хьаьгарча денокІна деНа аКтий шерпаргІа ноьмкІ вьаьгІр Іалихан. СобраниеннА ЙеЗнІга дувецаьр заводе болх беш хуДожественни самодеятельность ВІ, спортивни болх лоХьачА боаЙаме даГІ, комсомольско-кагирхой ца бригадаН хоаччамбоаЙаш вІашаГІІеЙхеаЙ, ХІаЙ.

Зурабов ВІашйна моллаГІа ГІулаКх ДІаДоладе дагадеХа- дагавоал Бекова Хатит, Могушкова Іайшет санна болчч шийй АКтивисташца, кІІІ а ВІ хьалхьалар. ТІаКХ ца деШ ва йолча детсада ца царна партбюро секретарь Б. Ториев.

Цу хьаьчьхьа ЙеЗнІга кьмаьлаш хилаЙаР ВІ ца ВІ ца ВІ ца

Къонаха патриота оагіув

Кагирхошта тІема-патриотически, интернационални кхетам лулга дика вІаштІехьа дакъкхад Малгобекски района Кердача Редента № 5 йолча школе. Педколлективо кьона гражданаш Іомабу Даймохк беза, Герзащарча Низашка тешаме гІулакх де кийчбу.

Тахан укх оагІон тІа оаха дувц цу школа опытах. Тхо теш Назрановски, Сужженски, республика кхыча районашкарча школай коллективаша из опыт кІоаргІа Іома а яь, шоай балха юкъехьоргхиларах, цох шоашта хетачох редакцега хоам бергхиларах.

СУРТАШ ТІА: интернационални доттагІиен клуб ъаедлаш ва Советски Союза Турпал Р. С. Аушев; дешархой болча хьоашалгІа вения Сийлазьа-боккхачаТІема ветеран, цІихеза разведчик І. Д. Цароев.

ДОТТАГІИЙ ДУКХАГІА ХУЛ

СССР къамийн народностийн вошала союз, цар цхьана хьега къа, дикагІа дар дІа-са а эцаш, къамий культураш ЙІаьхегІа хилар — советски халкъа барт чІогІбара, социалистически интернационализма уйла а йолаш нах хьалкхебара керттера фактораш. Патриотически кхетам баларца айхха бувза а бувзаш, цхьаккха а къам Іо ца тоІадеш, бе беза из болх, аьнна белгалдаькхад партийн документаш тІа.

ДУКХА къььег школа педколлективо интернациональн уйла йолаш, къамаш дезаш, классоан моастаГашца хьовсам лоаттабе ховрдела кьона тІехье хьалкхеара.

Укхаза интернационални доттагІиен клуб хьийийллер В. И. Ленин вевча дийнахь — 1979 шера 22 апреле. Клуб вІашагІйоллача керте лаьттар, цун кулгалхо за педагог Цечоев Іийсай Мусса. Цу массеех шера дукха дика гІулакхаш карагІдаьннад цунна. Симолучин я клубах тилла цІи — «Вошал». Барт тайна, нах бозашш, бовзаш хиларах дезагІа цхьаккха а хІама дац. Цудухьа цун эмблема — кулг ловцилга, дева — «Ленинский доттагІиенна тешаме да вай, ленински доттагІиенах латт вай нис!».

КИД-а ялх секци я: «Со дьвхе — СССР»; «Тайп-тайпара бесаш долча галстукий доттагІийн, лекторски, массовм мероприятеш чакхйоаха, оформителий, переписка группаш. ХІара секце кхоачашду хоадам болла деккар, царна керте латт опыт йола хьехархой. Шоаш беча балхах совета заседанешка каст-каста отчет луш хул кидовцеш.

Школе болх беш я «ДоттагІиен почта». Цо бувзам лоаттабу вей мехкарча а социалистически мехкашца а бакача нийсаркошца. Цу дешага хьоажаш я «переписка» даГаш йола секци.

Дукха а чуловцам болаш а да кидовций бувзамаш. Тахана дийнахьа 30 меттигерга кьхьаташ ух школе. СССР гордашкий юрташкен, ГДР-е, Венгре, Польше, Чехословакие баха кагирхой ба цар корреспонденташ.

Патриотически а интернационални а кхетам баларо лостам тел, баха координаци ю КИД-а. ТІема а кьхьегама а ветеранаш школе гулбеча, хьалха латтаршца, поэташца, йоазонхошца, бовзача нахаца вІашагІкхетараш чакхдоахача хьалха латт кидовцаш, секцешта кулгалдеш бола хьехархой. Кердача Редентерча школе бовзаш а укхаза каст-каста ухаш а ба А. Боков, И. Базоркин, Ш. Арсенукаев, Г. Гагиев, А. Шайхаев, С. Чахчиев, И Минтян, кхьбараш.

«Алханчуртский» совхоза партийн а комсомольски а комитеташа хаддаЗе йоккхо ю дешархошта коммунистически кхетам баларо. Цар дакъа ца ловцаш цхьа цІей, хьа йоккха мероприяти чакхълац школе.

«Вошал» яхача клуба айха бувзамаш да Кьулбаседа-ХІирий, Черсий - Балкхарой республикашкарча, Грузиран, Украинарча, кхычхарча школашца. Кьхьаташ дІа-са ядерал совгІа, дешархой шоайла хьошалгІа ух. ЧІоагІа кийчлу уж цу гІулакха: план оттаю, гойтара материал, художественни самодеятельность кийчйо.

ХІьта шоай школе хьалха йоагІаш йола делегаци, торжественни линейка чакхъььлча, тІема сийлен цІаргІа юг. Укхаза бовзайт Малгобека лаьтта лорадеш хиннараш.

Доттагіал ледаеча школашца цхьана чакхйоах доттагІиен фестивеалш. Иштта чакхъььлар церех цаі.

...Кердача Редента КИД-о хьийха бакъкаб ХІирашкенкъара, Черсий-Балкхарийра, ГуржиагІара доттагІийн, Грознера залкъа йоазонхо А. Боков, поэт М. Сулаев.

Зизащца, ДІайха моаршал хоетташ, хьешшшта дуьхьала бехар фусамдай. ДІадолалу художественни самодеятельносто концерт. ПІалгІий, ноький, эрский, хІирий, гуржий, черсий, балкхарой метта доах иллеш. ХІара делегаце шоай залкъа хьлараш ду, кьонача артисташа шоай поэтий стихаш, йоазонхоша шоай произведенеш еш, кхоллаьмах дувц. Фестиваль чакхйоал шахматистий, шашистий турнираш еш, дикагІа илли оалар, хавха оаларг, стихаш ешар малав хьожаш. Дешархошца дІа-са тел сувениршца.

Школе болх беш я «ДоттагІиен почта». Цо бувзам лоаттабу вей мехкарча а социалистически мехкашца а бакача нийсаркошца. Цу дешага хьоажаш я «переписка» даГаш йола секци.

Дукха а чуловцам болаш а да кидовций бувзамаш. Тахана дийнахьа 30 меттигерга кьхьаташ ух школе. СССР гордашкий юрташкен, ГДР-е, Венгре, Польше, Чехословакие баха кагирхой ба цар корреспонденташ.

Патриотически а интернационални а кхетам баларо лостам тел, баха координаци ю КИД-о. ТІема а кьхьегама а ветеранаш школе гулбеча, хьалха латтаршца, поэташца, йоазонхошца, бовзача нахаца вІашагІкхетараш чакхдоахача хьалха латт кидовцаш, секцешта кулгалдеш бола хьехархой. Кердача Редентерча школе бовзаш а укхаза каст-каста ухаш а ба А. Боков, И. Базоркин, Ш. Арсенукаев, Г. Гагиев, А. Шайхаев, С. Чахчиев, И Минтян, кхьбараш.

«Алханчуртский» совхоза партийн а комсомольски а комитеташа хаддаЗе йоккхо ю дешархошта коммунистически кхетам баларо. Цар дакъа ца ловцаш цхьа цІей, хьа йоккха мероприяти чакхълац школе.

«Вошал» яхача клуба айха бувзамаш да Кьулбаседа-ХІирий, Черсий - Балкхарой республикашкарча, Грузиран, Украинарча, кхычхарча школашца. Кьхьаташ дІа-са ядерал совгІа, дешархой шоайла хьошалгІа ух. ЧІоагІа кийчлу уж цу гІулакха: план оттаю, гойтара материал, художественни самодеятельность кийчйо.

ХІьта шоай школе хьалха йоагІаш йола делегаци, торжественни линейка чакхъььлча, тІема сийлен цІаргІа юг. Укхаза бовзайт Малгобека лаьтта лорадеш хиннараш.

Доттагіал ледаеча школашца цхьана чакхйоах доттагІиен фестивеалш. Иштта чакхъььлар церех цаі.

...Кердача Редента КИД-о хьийха бакъкаб ХІирашкенкъара, Черсий-Балкхарийра, ГуржиагІара доттагІийн, Грознера залкъа йоазонхо А. Боков, поэт М. Сулаев.

Зизащца, ДІайха моаршал хоетташ, хьешшшта дуьхьала бехар фусамдай. ДІадолалу художественни самодеятельносто концерт. ПІалгІий, ноький, эрский, хІирий, гуржий, черсий, балкхарой метта доах иллеш. ХІара делегаце шоай залкъа хьлараш ду, кьонача артисташа шоай поэтий стихаш, йоазонхоша шоай произведенеш еш, кхоллаьмах дувц. Фестиваль чакхйоал шахматистий, шашистий турнираш еш, дикагІа илли оалар, хавха оаларг, стихаш ешар малав хьожаш. Дешархошца дІа-са тел сувениршца.

Фестивале дакъа ловцаш мел хиннараша кулгаш ядир Машера фондА устав тІа а долаш, арахийца плаката тІе. Из дІадчуелер машер порабера кольча Нохч - ПІалгІай комитете...

КИД-а болх тІа-тІа шерлуш, кІоарглуш боагІа, дукхагІа хул цун новкъостий. Тохкаш, похаш болча кидовцашта цунхя кердадар дайзаш, дукха материал гулъьйй, Ловлахошкара е хьаьд цар шоашта ца хоьр. Каст-каста хул уж тІема а кьхьегама а сийлен Малгобекски, Назрановскин музейашка. Кидовцашта дайзад майрача разведчика І. Д. Цароева денал, хайнад бовзаш ца хиннача турпалхой-летчикий Юдина, Половинкина кхел мишта хиннай. Дукха кердА хІаманг дейзад шоей школа дружиннас цІи лелача А. Тутаевай вахарах.

Кхы тІом ца хилийтара, Советски мехка низ соабаккхара шоашта могаш доле новкъостий ду школа дешархоша, педколлективо. Аьхха 1984 шера 40 тонн металлолом гулъьйй ухаза, цох доагІа ахча Машера фонде дІачудвинад.

«Вошал» яха КИД сакъердаме, дизза вахар долаш як. ХІара дийнахьа дукхагІа хул цун новкъостий, шерлу бувзамаш, дукхагІа довз кердадараш.

«Кагирхошта патриотизман интернационализман уйлаца кхетам балара аьттув боля хьалаш да вайшца. Уж тарошаш кирара ца а йоалийташ. Іоархіаме да кагирхой вахара позицеш вІаштІехьахара йола хІанзара объективни субъективни факторашца теркалъяр а. Бакъда, хІанзара кьона ноахал тІом хьалехьа хинца цун ханнарбаРщи баьхар савна йоаздача кхыча тайнарча хана дах. Цхьабакъда, дицде мегаргдац хІанзарча кагирхоша классоан къовсама школа дьккха ца хилар а, доккхагІдолча ноахалаштта доагІача давьха кхьаьчи тІема халонаш црна тІа ца кхььчалга а. Цудухьа іоархіаме да кьона гражданаш Герзащарча Низашка гІулакх дара, моллагІча хьалашка тІема декхарашца сакхетамен хеташ бехкоахам хеташ кхоачашдарца идейно-политически, морально-психологически динагІа кийчбар».

(«Правда» газет, 1985 ш. 14 сентябрь).

БоккхагІчаргара масал а эцаш

ТІема-патриотически кхетам луча белгтала моттиг дІалоац тІема а кьахьегама а ветеранашца чакхдоахача вІашагІкхетараша. Уж кастаста хул школе. БоккхагІчар дувцар кІоарргта дега чу дуж берашта, йоккха эмоционални воздействи ю, Даьхе дукха еза кьона тІехье Іомаю.

ИШТТА бернате лар кхаш хилар тІема-ветеранашца І. Д. Цароева, Н. Ф. Низьевца, кьахьегама ветеранашца М. Ю. Дарсигонца, М. И. Одринскаца хинна вІашагІкхетар.

Фашистаца тІом хьоабаьча хана Бреста ялх километр мара гаьна йоацаш латтача тІема цхьан часте рота командир хиннай І. Цароев. Цуо тІехьагІа Москва лорадеш хинначарна юкъе хиннав. МоастагІчун тІехьа партизански отряде а волаш, майра латаш хиннав денал дола вай мехкахо.

Цецвоаннхаш да цо леладаь гІулакхаш.

Дукхача совгІаташца белгалбаьккхаб Цароева тІема ниКъ. Цо дукха дийнар дешархошта ший новкъостех. Дукха ха яьккхай цо моастагІашта юкъе волаш, «доттагІийн» хиннаб немецкий эпсараш, гестапо, тыле, тІема доагІошна бовзаш наьх хиннаб. Масала а хоьш хиннад цунна кертера дар хьаьлаха, лерагІа тІа та а ваха, кьайле гучаянкха.

Вай машаре вахар дохаде безам болаш тІавенчоа дукхьала отта масала а кийча хила дезв. аьнна, хьехар дир цо бераштта.

ЧІоагІа дег чу дужаш ньамаьл дар Малгобек лорашу хиннача тІема ветерана Низьев Николай Федоровича даьр а. Цунгара масал хьаэца, цунна тара' хила безам боагІаргболаш да цун вахар а. ТІом болабеннача хьалхарча дийнахьа деиз ЧІоагІа дехар тІема хиннав из «эггара ЙІайхагІа йолча» моттиг вахийта со, яхаш. ІОхьхера а артиллерийски гІулакх Іомадеш йолча подразделене кхьачар из. Ростов, Ставрополь ца а лаьца, Грозненски, Баински мехкдаьхта тІаккаха гІерташ вар моастагІа. Малав из юхаьтохаргвар, аьнна хеташ низ болаш, къаьз вар из. ТІом Моздока гаьна боацаш хьакхьачабар. Николай Федорович юкъе хинна дивизи Малгобека довзъашка латар. Укхаза хала чоз йир цунна — пехках чаКх а баьнна, комсомольский билетах. Іург даьккхадар пхово. ХІаьта а дийна висар комсорг, разведчик Низьев. Госпиталера аравьлча хоьа а біухоьта юкъе вар из, 1943 шера март бетта из хьожавир таннаша духьала йолча кьаьсттача истребительни дивизионе. Цхьа ну даьлча ленински парте мугІаращка хьийцар денал дола біухо. Дукха да цун тІема совгІаташ. ТІемах льаьца ший кьамаьл чаКхдоаллаш цо аьлар.

— Сона чІоагІа дина хет Даймехка тешаме долаш цо хьалкхуьш. Ма лехалаш атта наькъаш. Уж долаш дан. Сага сий доаннхар кьаьстаг мара бац. БоккхагІчар гІулакх дІаходаьха дезараш шо да. Кхоане шох тийша я.

Гитлеровщашта духьала лоаттабаьча кьовсамах дувца хана дешархошта дІахойт советски халкъо тІыле турпала кьаьхьийнаденаре из котало йоаккхалургІоацлга. Мел дунха шоашта халонаш хинна ялх а, советски наха тІем тІа латтачарна цхьаккха а хІанз иходанар. «Дерригта а тІема, дерригта котало йккха-га!» яхаш яр девиз.

ТІом болабеннача хьалхарча деношца деиз «Кавказ» яхача совхозе болх беш яр Одринская Мария Ивановна. Цунна еннай Ленина орден, дукха сийлен грамоташ. Из берий йонхха доттагІа я. Мехка дунхагІа ялат, шура, дулх дала гІерташ духьа кьаьхьийгад цо тІом болча хана а из йистебаьлча а.

Ишта хьинаре кьаьхьегаш хьавоагІа Кьахьегама Цеча Байрихха орден лелаеш вола «Алханчуртский» совхоза болхло М. Ю. Дарсигов а.

Кьахьегама ветераншца дийцар шоаш беча балхах лаьца, тахан дина дешилга, кхоана хьинаре кьахьегилга, даьхе лорае кийча доаш хьалхьувлга шун керттера гІулакх а, аьлар цар.

ХІАРАНЕ ДЕКХАР

Тахан сатийна яц дунен тІа. Герз эгадеш я США керте латта дунен империализм. ХІанзалца Іоадьачох кхоачам ца беш, керладар хьадеш, цу герзаца седкъашка а тІехьа кхача гІерташ хьувз из.

Эскаре гІулакх де уха вай кагирхой дегІа унахцІена, тІах аьнна, герз довзаш хилийтара, нагахьа санна эшаш моттиг хуле Даьхе лорае кийча хилийтара чІоагІа йоаххо ю школа хьехархоша.

УКХАЗА чІоагІа терко ю дешархошта тІема-патриотически кхетам баларца. Дешархошца Іомаду социалистически Даьхе лорарах дола В. И. Ленина васкеташ, Советски Эскаре ТІема-Форда Флотн чІоагІгьярах дола партеи грамотеЗ ствая соцамаш, йовайт советски Герзащарча Низий исторически мисси, цар башхалонаш. Кагирхошта дІахойт Эскаре гІулакх дегІа советски гражданий сийлен гІулакх долга.

Школе чакхйоахача заняттешка, дешархоша Іомаю тІема приоагеи тІема уставаш, герз а довзийт.

Дешара-материальни база дика я школе: юхьхьанцарча тІема кийчон кабинет, дешара-тІема герз, патрониаш дІаяхха цІа, караульни городок, дуьхьаленаш йоьа оаса, тоцаш кхувса тир, строевой план, огневой а тактически а кийчо еш йола городок, убежище, кхьдар да укхаза. Из дерригта нормативаша дІадеххача бесса боккхагІбараша кулгал а деш, дешархоша шоаш хьадьь да.

ПоккхагІйолча классашка дешаш долча дерригача а бераша дІаенной ГТО норман. Массеех шу да школе стреднови кружоко болх бу. Герз кхувса дина Іомалу укхаза кагирхой. Топ нийса кхоссарах массайочча яхьашка белгалбаьнна ба Бялоев Ахьмад, Хамхоев Спартак, Цечоев Бахьауддин, Харсиев Ахьмад, Льянов Беслан, кхьбараш.

Кагирхой гера дика довзаш, из леладе ховш ба. Масала, Хамхоев Спартака 9 секунда автомат вІашагІ яьнна, хоьа вІашагІйолл.

Опыта а тІема доаькъашкара ухача отзываша а хьахьонх тІема гІулакха школе лерттІа кийчбаьча кагийча наха эспаре гІулаях де аттаГа долга, тІема техника цар сихагІа карееравелга.

Школе тІема доаькъой командованегара духха письмош ух эспаре гІулаях дара кагирхой дина кийнбарах барнал яхаш. Педагогаш Пайбугаш, царна баркал яхаш дар школа выпускних хинна Льянов Хьусена Ахьмад вуьйаш цхьан тІема даьлчо школе дайта письмо. Денал долаш, Даймохк тешаме лорабе кийча волаш на оаш кхетам бенна кьона біухо, яхаш яздора командоване.

ТІехьагІа цу тайнара письмо дера Ахьмада даьгеи наьгеи, «Шун воІ Ахьмад сийленна кхоачашдеш ва ший тІема а патриотически а декхар, — йоах цу письмо тІа.— Хадаьлца іІема эшаеп кІоарг а еш, майра, инициатива йолаш, аьннар кхоачашдеш, ланха дисциплина йола біухо хиннав цох. Из на тІема а политически а кийчон отличник, тІема специальность ше ма ярра карееравлЯй цо. Шун воІ кьхьчарна масал гойташ ва. Дег тІера баркал як оаха Шоана, Даймохк лорабе ниття дика воІ оаш хьалхеварах».

Цу тайнара письмош наькъаста ух школе, даьшка-ноаношца. Дика старт я кхоана хурболча біухошта школо луш яр.

Къонахчала урокаш

ТІема-патриотически кхетам луча белгтала моттиг дІалоац школе чакхйоахача денала урокаша. Даймохк лорабе цІенхаштта кийчбу, моастагІашца кьовсам лоаттабе Іомабу.

ХЬОЖАРГДА вай укх школа 10-ча классе денала цхьа урок мишта чакхъььлар. ДОСААФ-а школьни комитето хоза плаката, гойтара агитаци, тІема листокаш кийчйир. Урока план а оттаь. Хьаний бийхар. Класс мугІара нийсъьйй дІа а оттаь, рапорт делар тІема а къьхьегама а ветеранца Цуров Махьмада Исраилага. Цо дийцар Малгобек лорвеш хиннача біухоша хьахьекача деваьлах, тахан тІема ветераншца беча турпалчаьна балхах.

Цуо тІехьагІа къьмаьл дир Малгобекски военкомата эспара Н. К. Симонова. Цо дийцар школа выпусвинкаша СССР Герзащарча Низашка мишта гІулакх ду, масалаш яхийлар дай тІема традицеш цар тешаме хьаьллаьца хилларах. Къьмаьл чаКхдоалаш дийцар ше дешаш хиннача училищах, хьехар дир эспара сий дола профессеи кагирхошка товш а харжа мегаргІолаш а я, аьнна.

10-ча классе дешаш волча Хамхоев Спартака довзийтар тІема юхьхьанцарча кийчон школьни а районни а олимпиадашка карагІдаьлнараш. Цо дийцар ший новкъостех тІема кийчон отличникех, бехк баьккхар тІема гІулакх цІенхаштта Іома ца леп баРех. Урок чаКхйоаллаш 10-ча «Б» классеча дешархочо Цуров Мухьмада йийшар ГІ. Бокова «Комсомольски дог» яха поэма. Из я Афганистане интернациональни денхар кхоачашдеш хиннача Льянов Мусайна хетаьь. Цо аьлар денал а къонахчал а долаш сас ларХІа мегаргна наха эпша, социальни характер йола гІулакх кхоачашдаьчох. Даймехка хьалхашка ший денхар дизза кхоачашдаьчарех цаІ ви М. Льянов.

Везаме, дешархой меттеЛ ерригача юртара а нах гІулуш, чакхъьюьл вежарий эпсараш АушевГІар юкъебола денала урокаш.

— Денала урок дІайолаю вай, — хьаьхайду дешархочо М. Хамхоева. — Тахан вай дувцаргдолча къьмаьла тема я «Советски Герзащарча Низаш — къонахчаьлен патриотиэмен школа».

«ДоттагІиен эскари халкъий вошала» яха доклад ю «Вошал» девиз йолча КИД-а кулгалхочо М. Цечоева. Цуо тІехьагІа массаре а тІоаращ а детташ дош ду Советски Союза Турпала Р. С. Аушева.

Тахан дунен тІа эггара керттера дар машар лорабелга, дунен тІа тІом ца хуьлийтІра Іалашдар да, аьлар цо. Кхоане шунга хьежаш я. цо да' тІом іохатохабезараш, ираре вахар хьаьхолла дезараш. Масалаш а кхувкаш, дукха дийцар цо вай салташа, эпсараша, бІаргалдайтача деналеча гІулакхех.

Оагіув кийчьяьр—М-Б.ЦИЦКИЕВ

ДоттагІиен бувзамех, цох доалача беркатах дешархошта дувц йоазонхочо И. М. Базоркина. Дукха матерИалаш гулъьйй кидовцаша. Царга хьожаш ба дешархой. Массаза а безаме хуьл доттагІиал ледаеча школашкара дешархой, педколлективаш хьаьлаьхийтачча. Тахан Къулбаседа-ХІирашкахьа хьоешалгІа ба Кердача Редента № 5 йолча юкъерча школа дешархой.

Б. ЧЕРБИЖЕВА сурташ.

Дояхоа ц1 хьара

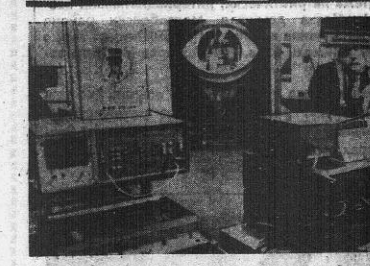

ГДР, 6 ззар гарггача йокхгаІйолча фирмаша, промышленни предприятеша, арахьа торговли лелаеча организацеш дакъа доац Лейпциг хьайиллачаDuneн хьалхьашта юкъерча гуйран ярмаркс. «Дунен тІа пергІатта торговли леларан технически прогрессан тІехьаьжаш ловзуг а доладе я ю йоцуш форум. Цига дакъа доацача дукхагІбарий экспозицешка керттера мотти дІаоац химически промышленноста хІамашен оборудованеи, текстильнин полиграфнически установкаша, транспортан средстваша.

СУРТА ТІА: советски павильоне.

АДН — ТАСС телесурт.

Іалам юхадийнда ьд

Низ бола химически угольнин промышленность а йолаш йола Чехословакеан ярхьІаменІарча индустриальн областеш цаІ я Кьулбаседен Чехи, Хонача Крушни лоамашта юхье хІлачу ю ПІаломш 1400 квадратин километр йола территори. Шер-шера боаккх ухасса 70 миллион тонн совгІа кІор. Шерагара шерага гаьлаюьъ низ бола кІор боккха комбайнаш «бетта ландшафташ» тІехьа а юташ.

Амма кІор боаккха керда карьерашкаьн хьаеш, йоахоо ю Кьулбаседен Чехе лаьттанта рекультивацин яра деша. Из болх лоарІаме хилор кертаІдаьккхан КПЧ XVI съездо а. 1952 шера денз планагІа ду лаьтта юхаметаоттадара балхаш. Нагахьа саяна кІор баккхара балхаш чаккхийначуьл тІехьаьгІа, лаьтташта рекультивацин яра а Крушни лоамашта юхьхе хІлачу ю ПІаломш 1400 квадратин километр йола территори. Шер-шера боаккх ухасса 70 миллион кронан хьожаьдеш хиннадале. ХІанз ду ПІулахкара ДІадоХийг 185 миллион совгІа кІорш.

1984 шу чІакхдоаьдеш Кьулбаседечешкан крае цхьан хана цхьаькха хІама тІа а на доаладеш хилараГІа йола Мост яхача городе юхаметтаотталаьча лаьтта хьалхьийнаьгІ ипподром.

Мартин МРНКА,
чехословакийн журналист.

(ОРВИС—АПН).

Политически обозревателан заметкаш

Москвас ю машара наступлении Вашингтоне герзашка кхувдари

Вашингтон — Саг - Франциск — Нью-Йорк. «Йолаш йийг-ле вай американстаре арахьарча политикана йола кердане», — яхаш хетт американски политически обозревателийн хьаьмада Джеймс Рестона «Нью-Йорк таймс» яхача газета оагІонаш тІаьра. Из хаттар да хьаьхьалагІа болча «американцашна» берригача мехкара дер.

«Тайм» яхача журнала тІа арахьнача КПСС - ЦК Генеральн секретара М. С. Горбачева I интервьюш Іалаьмате чІоагІа хьоаьий Советскин Союзан ВашингІкьилгІатта Штаташтен юкъера ПІулахкаш дІаХо йодача хана кхы а талхардеа е тоаденна дІаГІорда яхача дешаьл сиздаь герз хьадар соцадара наькьехи йола уйлаш.

«Сона дагаенІаг шийг лоргадаь, яхар кхетадеш хиларца, дерригга духьхьала дувцаш хиларца американцай теркам селла чІоагІа тІаьра йола советски оагІон цхьаькха заявленеи». Иштта да американски Малхбузен эгтара доккхагІа долча газета редактора хетарашш.

Саг - Франциске хІапза чакхъьлаГар американскин советскин общественноста виналл конференци. Американски оагІорахьара цигга дакъа доацаш бар политологаш журналисташ, доккх халкъашта юкъерча бо-цьон цІи хеза специалисташ, герз дІаДаккхара дешаьл бола эксперташ. Дискуссе юкъмоттиге латтар М. С. Горбачева интервью тІе оттадаьн йола доладе керттера дош: «ийча йийг-ле американски администрацин шийг уйлаш, тІема наькьха тІара дІа а яха, машара новкъа яха?

МоллагІча ядерни лелхамашта Советски Союзо кхийнаьлча мораторе, цунна политиларзаьцин ца яра хьалашка космос машара пІулахкана кареерзаьрга советски программа а санна, тоша а бош ДІагойтад Москва сиздаь герз хьаьдеГа соцаде ийча хилар.

Соца хьамаьлаш даьчя американцашна мукІаРадир, дІаХо йодача хана «пропаганда» хьисапе а лерХІаш советски предложенеш юхатетта йийг цахІиларх. Цунна цхьана Невада кердана атомни герза тохкам бар, тІема лаьрхІа долча спутникана дукьаьлаьрча гаьда тохкам бар санна долча американски администраце дан ПІулахкаш, чІоагІа раьза боаашш, аргдар фуд ца хоьшш тІаийдар цхьана, Американцашта хьалхашка советски позиця, цІаькха а ца хиннача тайпара, хьаькьалагІа лаьрхІа я.

Наха тешш титаг официальни вашингтонски доктринаг: «Гера дукхагІа мелхуд, лаьхагІа да кхеранаьлеп бусташ». Юкъар дукьхьала арахьара кхерамзе хинна Іан. Сиздаь герз хьадар тІатІа дукхагІа кхераме хуо США шийг чурча дегІаахара. Фу де деза, яхаш хетт Джемс Рестона, банкий 213 миллиард доллар хьаьрчача Америка фермерашца? Е ловрамзе а хьал а тІа-тІа лаьхлуш латтача тІема расходеша толхдеш латтача бераш-ца ишшонцин?

Виналл палата члена демократа Джорж Брауна конгресса болх юхаоблабьча хьалхарчу дайнахьа чІоагІа критика йир спутникана дукьхьалаьрча герза боевой тохкам бар. Йолча администраце решенена. Цунна хетачоах, «стратегически оборонна инициатива» программа хьалоацаш бола нах, боьшоца лаьрхІаГа оборона духьа а да хьуьзаш. Наступательн герз юадара США тІехьаькхна-мерташ хаувзаш оз, Іоргремена Брауна а дувц ишшта шоашта тернам тІаувзаш молча дукьхьача проблемаехи тІема расходаш ницкъбаьрзаш.

Хоаш долчча тайпара, политика — из хала ларлуча хІаман искусство. Из искусство шийг хилар тешаберш дІагойтай советски оагІоно. Амма конгрессмена Брауна дордоахаш долчча дикадарашна кхоачалургдаг дукхьала цхьа оагІув оарцаГІаларгІа. Советски кулгалхочо кхетадуургдолаш кьаьрта дІахайтар, йохх оагІон а договореннеста бодача наькьа шийна кхоача даньа кхоачашдара политически доІам хиланза барцдахилар. Амма из ниьх дІаБоладаьл о Женева е е 19 ноябре а. Цу наьна Вашингтон аьнна йо ца шеналоанш.

Спартак БЕГЛОВ.
(АПН).

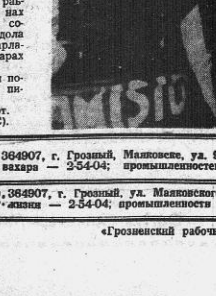

ЛОНДОН. «ДІаяккха фашистски хунта», «Йокъо йоацарашн ниизш лелиен соцадеь — даьхе йита а йита мехкара дІабаханза ца боалаш ДІабахача чилийски демократий инициативаГІа ухаса ю. тайпара лозунгашца а доладе дукхкача наха пикетированн йир Чиле посольстване. Пикетчийн мугІаршта юкъе бар-ийта Великобритане общественни организацей виналл, британски парламента членашца. Посольства виналлш хьа а бийхьа, хунто ньаьхьа боьхьонаш тилхарш тоаш рашца ца хилар дувцаш а нах бозбеллен ниизш делиен социдеГа ДІадедехаш а долш письмо царга ДІадала парламентарий группа гІортарах хІама хІаннаьр.

СУРТА ТІА: чилийски посольствана хьалхашкара пикетчикаш.

С. НИКИШОВА сурт.
(ТАСС).

ГІулакх мишта ду шоана?

НАХА БАРКАЛ ОАЛ

Сунженски райбыткомбината коллективо 15 тайна ПІулакх ду районе базача нахана ваьнаш тег, мебела, сахьаташта, кога ГІирса ремонт ю, сурт дакхха, корта тасса моттигаш я. ТІехьаьгІа хала райцентре хьайийнаьлай бондарни цех а. Из болх дика боьзаш ва Н. Литвинов. ХІара детта ах бІаь совгІа пед хьабу цо. Говзанна проблемаш ца ю. Госсанна проблемаш ца ю. Дзейнов. ХьайийлгІа дробильни цех а. Из чІоагІа эшаш я юрта бахача наха. Хьайбаьта юаьхьажІеч нйиш боаанех ухаьа.

Дика вІаштІехьдьькхнаг тха районе наьха доалахьарча автомашинаьта технически ПІулакх делга. Массаза а гІаьнаш кхоачашеш я кІаьда мебель хьаеш а цунна ремонт ешш а йола цех.

Районе бахаьа нах кога ГІирс, автомашинаьта чехоаьаш эшаш кхьчаьха баха бе-ваьн. Уж ПІулахкаш деш йола цех а я тхаьшта.

КІиенташ массаза ранна ба парнимахерашца В. Селиванос, Т. Зайцевас, З. Бурзуртановас, нІкьчар бечча балха. ХІаранера товрбйолаш приченса е, эшаш дола ПІулакх де хов мастер Д. Аушев. Берте дагтачча парикмахерскін коллективана.

Комбината цехаш райцентре хинна Іан. Бахаьта наха эшаш дола ПІулакх дара райбыт хьоаьгІа юртаьнна хьайийлгІай уж. Кхаметтел хьайбаш лелаьдеча комплексашка, йохьаьчча предприятешка я цар отделенеш.

ХІара бетт-бетта кхоачашьн райбытомбината подразделенеша шоашта оттаьл пданаш. Шеко иц шера задани а хаьнал хьалха цар кхоачашьерзиьнарх. Къьлеьдеш совгІонца наьха яха кийчлуш я коллективн хургІойча XXVII съезда.

Э. ТОЛМАЧЕВ.

ФЕХИЛА

Наьхьашца ДІа-іоха лелара боьхонаша ДІадех' «А» категори йолча транспорта-ца лела бохьо ду 10 шу даьнчча саг, «В», «С» категори йолча — трамвайн троллейбуси — 18 шу даьнна, «Д» категори а йийта таксеш а — 20 шу даьнчча саг.

ЦІхьаболча даьшеи ноанношеи йоаьй берага машина лехьийг из шиоле деша даІІа ха йоЗаш долчя хана. Цу тайпара даьшеи ноанношеи, «ГІо-новкъостал» ду наьхьашца хулаш долчя хаьнаьгІа.

Наьхьашца, наьхьашца транспорт лелае а ца хоьш цар еча аварешка хьежача вайна гуш да цар дайноаной бехх хилар. Наьрашс юкъер ца № 1 йола школе 7-ча классе деша вагІача Котиева Ахьмада ший дас болх бен йолча «Наьрашонский» совхоза «УАЗ-452» йола автомашина Наьрановски районе № Л йолча ший да болх бен волча бригаде бодача наьхьа тІа а яьхьа сов сиха лаьрхІа хилар бахьан долаш соцае вІаштІехь ца доалаш машина кІаІІа а йьнна кюветаьчу яхай. Машина ву наьІІача 6 сага тайп-тайпара чоьнаш а хинна. Царна юкъе хиннай Котиева Ахьмада наьна а. Вай хьалха аьнна ма хилараГІ, ДІадешеи-ноанношеи шоай бер машина лалла бо-хьо луча хана уж Іома а бац наьхьашкара боьхьонаш лергІІа лелае а, цул совнаГІа, ПІаІІ лелаГІ боьхьо а Іомаьщ царна. Цунга хьежжа да царна наьхьашна хуьла аулаьмаш а. Наьрановски районе ДІадешеи-ноанношеи ю Юрта Шерипова цІерагІча улица-ца тІа № 1 йолча юкъерча школа б-ча классе деша ваьІІа Ф. Ешаева наьхьаьгІ тІехьоалаш сов гаргІ а йоагІаш хинна «Жигули» из лехкашш ваьІІача Д. Заурбекова соцае вІаштІехь а ца доалаш ИвановаГІ (хозр. В. Хмельницке цІерагІча улица тІа А. А. Зайкина ше лехкаш хинна бувзама автобаза лергковой автомашина ПІатеІІадаси наьнаьсн хьожаш саг а воалаш вита хиннача. 5 шу даьнчча Нилов Романа, чІоагІа лоза а ваь кІаьнн большце виргаш.

ДІадахьча «ІиратІа Нохч-ПІалгІай АССР республике наьхьашка 31 автоаварн яьй, 6 саг вийна, 46 сага тайп-тайпара чоннаш хиннай.

Нохч - ПІалгІай АССР МВД ГАИ.

ВЫСТАВКА ХУРГЬЯ

Кийчеш я кьонача художникийн произведеней шоллагІа республикански выставка. Культура министерстве виналлш, Нохч-ПІалгІай АССР художникийн Союза пралеле членашц, изобразительни искусствай музей Іидман боллхой чуьбагІаш йола республикански выставочни комитет хьежар хьаьнгІоастадаьча балхашца. Дуьхьа произведеней могайр, цхьаьпраш дІаХо тоае аьнна йитар.

Выставочни комитето диаагІчарех лаьрхІар Рассухонов Іарбе, Шечин Валере, Измайлов Виктора, Тесаева Рашада, художниний Союза кьонача члений Эмурзиев Зелимхана, Ахмадов Шамсудина балхаш. Комитета членашта иштта еозелар Г. Лыкова, С. Наймушинай графически листаш, Т. Гричевайн И. Адаевен декоративно-прикладной искусства произведеташ.

М. ТУТАЕВА.

Спортивни хоамаш

ШАХМАТАШ

Кьонача шахматистий турнир чаьхьаьлар республикански шахматни клубе. Цу хьаьшка даьхьа доацаш бар № 10 йолча берий-ихуьйн бовгІий епортпостера дерзашкарой. Уж берригаш а I-гІа спортивни разрад йолаш ва.

Дика лайзар 12,5 очко йола Паненко Сергей. Хьалхара моттин аннкарал спортив спорта мастера кандидата норматив кхоачайкир цо.

ШоллагІчен кхоалагІчен моттигашца ба Ю. Жирнов К. Борнгенкон.

А. ХАНТ,
СССР спорта мастер.

АКРОБАТИКА

Казане Россоьета ДСО «Трудовые резервы» спортивни акробатиях йола турнир хилар. Цу хьаьшка даьхьа доацаш хилар вай республикера Комаьда. Н. Дорошева, Е. Михайлова, Т. Кучранова группоьа йхьашца ворбаьлар. Дуьхьа ха яц уж цхьан группе бола, цхьабахьда, цоьй спортивни говзал дикка лаьхьхе кхоабаьлб уж.

Кьаьст-ньаьста яхьашка хьалхарча шин моттиге ба вай мехнарий Кодоколова Ирина Шаранова Аленаи. Уж шаьнгІе а СССР спорта мастераш ва.

МаІача наха юкъе шоллагІен кхоалагІен моттигаш йьлар вай акробаташа О. Гриневен П. Белогубова.

Кхувш боагІаравта юкъе О. Качанова, С. Халявкина, Е. Володина кхоалагІа хилар.

Уж берригаш а 14 — 18 октябре Минске хургьяна йхьашка даьхьа доацаш хургьа.

Э. САНДОВ.

Оалаш да «Барзиьо хозву саг». Бахьда из, дика лайн ньаьхьа костюма, пальто, кхьдолча барзиьо дега тоаш ву молдагІча саг.

Гроознерча модай ПІагІа йолча ланхарча разридаш барзиьаш тегача ателье дуьхьа да-шоай болх дика боьзаш бола мастераш-хІаманш тегараш. Уж ийча да наьхьа ХьаІІаш дезза кхоачаде. Царех цаІ цхьоалагІча кІаса закройщик Эдуард Гаспарян ва.

Ший 16 шу даьлча гІоне закройщика болх бен хьаьоаГІа из. ХІаьта из йоккха балха опыт йолаш йола мастер волта кхетаде хала дац цу балхата чІоагІа.

Цунна уллув кьахьегаш я барзиьаш тегарий бригадир Бекова Фаридет. Из маІача наьха барзиьаш тегаш я. Ший новкъостаща цхьана Бековас дІаХо кхоачашду закройщика Гаспарина доладаьр.

Гаспарян, Бекован кагиргхой хьехамчий хиларах тарра а бова новкъостаща. Цар шоай йІаьхий балха опыт намарбув. ДІаду магиргхоштА. ХІаьта цох донкха беркат а доал.

З. АЮБОВ.

СУРТА ТІА: Ф. Бекован Э. Гаспарян аргІаьнара барзиьа тегара дагабоаьлаш ба.

А. АИРАПЕТОВА сурт.

Редактор
О. Б. ГАДАБОРШЕВ.

БАХАЧА НАЬХА ТЕРКАМГА!

1985 шера 1 октябре дена 31 октябре кхачалца йолча хана чакхдоьхьа газах хьеранза а кхом беш а пайда эцара бутт.

Цу бетта де лерхІар да:

Газови оборудованеш малагІча хьала тІа я хьажар, сигала бесарча доагорах пайда йІсарах йола плакаташ, листовкаш, паменташ шера дІайдиржар, «Грозненски технадиспашш инструктажащ яр, инспетеатрашца лаьрхІа дола фильмаш хьувхкар, газови приборашта эксплуатаци ярах лаьца дувцаш специалисташ выступленеш яр.

Газаьлара ГІулакх терам тІаьхийташ а лоралуш а леладе! Газови приборех пайда нйбеш цІенхьатта кхоачаньхе правилаш цунна тоаш а лоралургда шо гонахьарбараш а лорабергба оаш вонах.

Де йинш йолаш хІама даш:

— болх беш йіда газови прибор тІаьхьажам бсаьш ваьтар,

— цІи а летаеш газ араовийн хьежар,

— берашкен инструкцех чакхбаьлаза болча нахтеи газах пайда ййбайтІиларх,

— газови баллонаш общественни транспортаца дІа-іохьаьгІаш,

— газови баллонаш йІоахьар,

— редукторан баллона клапанан юкъе ехка ца йоагІаш йола хІамаш ехкар,

— газови плиташца цІа дІоахдаре пайда ййбар.

— газови приборашта ше ремонт яр, уж цхьан моттигера вокх моттиге яхар.

Диц ма далийталаш, гази фои вІашагІихийттача из **экхзар а цІи ларр а ехкерам хилар!**

Газа хьаж кхийтача цу сахьате:

— дІаньовла газови кранаш (прибора тІара яраш а цунна хьалхашкара яраш а), баллона тІара вентиль е редуктора флажок,

— ф чудайта помещене чу. ЦІи ма лотае, электричества сердаш приборш лота а ма е дІа а ма йоае (сайт ца экспертатара), № 04 йолча телефонах аварийни служба еса.

ЭПУ «Грозгоргаз».

ТЕЛЕВИДЕНИ

15 ОКТЯБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Хьа».
8.35 — «Хьийхарч лелаяри гІоиказн».
Мультфильм.
10.30 — Концерт.
11.15 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — Документальни фильмаш.
15.30 — СССР халкъа артист композитор М. Зарин.
16.05 — «Дийнах ца дешай мукъан». М. Ю. Лермонтова лирина.
16.45 — «Буратино выставкан».
17.15 — ФРГ телевидине программа.
18.15 — «Вай беш».
18.45 — «Тахан дунен тІа».
19.00 — Шахматех йола дуьнен чемпионат. Информационни выпуск.
19.05 — «ШайтІилг — 13». Мультфильм.
19.20 — «ЦІера наьхьашка яха кинороман (дІахоодар). «Къоьсан лоаттабу Турке-стан» яха художественни телефильма премьера. 1-гІа дІаньа.
21.00 — «Хьа».
21.35 — Балетах.
22.45 — «Тахан дунен тІа».
23.00 — «Шахматех йола дуьнен чемпионат». Информационни выпуск.

II ПРОГРАММА

8.00 — Іуйранара гимнастика.
8.15 — «Іаламцара бартхо лаьхьа» яхача Іилма - довзийтара фильма премьера.
8.35, 9.35 — Истории. 5-гІа класс.
9.05, 13.05 — Французски мотт. Хьеха 1-гІа шу.
10.05 — ПТУ дешархошта. Эстетически кхетам балар. Къьхьегамен культура.
10.35, 11.40 — Физика. 7-гІа класс.
11.00 — Шахматни школа.
11.30 — «Уникальни лаьнка производство йола прессаш». Іилма - довзийтара фильм.
12.05 — Юкъара биологи. 10-гІа класс.
12.35 — Советски изобразительни искусство. Советски художникийн выставкаш. 20—30-гІа шераш.
13.35 — Историе оагІонашш. Дагалоаттам.
14.20 — С. Я. маршак. Произведеней оагІонаш тІа гІоиЛа.
15.10 — «Кердадараш».
15.40 — «Дунен хьалхьашта юкъера обозрени» (нохчий метташ).
18.00 — Атеистически темаш. «Ираза боца нийг — сентантий тана дац». Фильм (нохчий метташ).
18.10 — «Нохч-ПІалгІайчен ди».
18.30 — Фильм-реклама.
18.35 — «Малар ца мелар — вахара норма» (нохчий метташ).
18.55 — «Маршак». Фильм.
19.05 — «ДоттІаг ІІаьна поэзи» (ІІалгІай метташ).
19.30 — Хоменех йола СССР чемпионат. «Динамо» (Москва) — ЦСКА. 2-гІен, 3-гІен периодаш. Перерыв йолча хана (20.05) — «Бийса дьахьаьла хилар шуьйра. Берашш».
21.00 — «Хьа».
21.35 — «Кьыпр» яхача художественни телефильма премьера (ФРГ). Из йистедьаьча — «Кердадараш».

16 ОКТЯБРЬ
I ПРОГРАММА

8.00 — «Хьа».
8.35 — «Буратино выставкан».
9.05 — «ЦІера наьхьашка яха кинороман (дІахоодар). «Къоьсан лоаттабу Турке-стан» яха телефильм, 1-гІа дІаньа.
10.45 — «Путешественнийн клуб».
11.45 — «Кердадараш».
14.30 — «Кердадараш».
14.50 — «Практично — техна да». Документальни фильмаш: «Бригадни подряд», «Города лаьрхІа хьаьсбеш», «ЦхьаьнгІ оттарьта ихьа».
15.35 — «Ловашкара бІаьстІе», г. Фрунзера передача.
16.00 — «Хьа».
16.05 — Юрий Олешаихоллаш.
16.50 — «Массанашта ІІола стадион».
17.20 — «...ЛІахайтта шу даьнен боккхагІен».
18.05 — «Дарба ден кхетабенн яхача Іилма - довзийтара фильмаш премьера. Саратовера дарбан - къьхьегама проФилигоренцин нарилологически учрежденешнен хронични алкоголизмана дарба деш хиларах.
18.15 — «Іилмен вахар».
18.45 — «Тахан дунен тІа».
19.00 — Футболах йолча дуьнен чемпионата херанда матч. СССР сборни — Ирланде сборни. Первый йолча хана (19.45)
— «Кердадараш».
20.45 — «Могаш хила безам бале».
21.00 — «Хьа».
21.35 — Искусства говзанний концерт.
22.45 — «Тахан дунен тІа».

II ПРОГРАММА

8.00 — Іуйранара гимнастика.
8.15 — Сердал тела, «Огонек». Документальни телефильм.
8.35, 9.35 — Географи. 7-гІа класс.
9.05, 13.00 — Немций мотт. Хьеха 1-гІа шу.
10.05 — ПТУ дешархошта. Астрономи. Бутт.
10.35, 11.40 — Юкъера биологи. 8-гІа класс.
11.05 — «Дизайн школеен. Телевурсаш».
12.10 — Ботаника. 6-гІа класс.
12.30 — ПТУ дешархошта. Эстетически кхетам балар.
13.30 — Шиколийнашта физиологеин гигиенаш.
14.00 — «Уральски къьлбаседе». Іилма-довзийтара фильм.
14.10 — Драматургин театри. 9. Розова цун турлаваш.
15.10 — «Кердадараш».
17.35 — «Бахархошта гражданскин оборонах». Къамаьл.
18.05 — Кинокурсаш.
18.15 — «Нохч-ПІалгІайчен ди».
18.35 — «Лаьтта ваха». Документальни фильм.
18.55 — Комсомуьнстаца ПІа нийсбеш. Партеен къьхьегамен ветераншца А. Ф. Бердникоца кагиргхой ваьшагІигергг.
19.20 — Берашта. Мультфильм.
19.30 — Ш. Шазалиев. «Лега цІоІІа». А. Шогенцукова цІерагІча ГІаьбартой - Балкаргей драматически театра спектакль.
21.00 — «Хьа».
21.35 — «Доктора Калинниноьий хІара ди». Художественни фильм.
23.05 — «Кердадараш».

РАДИО

15 ОКТЯБРЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттаза).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттаза).
6.50 — Керда хоамаш (ІІалгІай меттаза).
6.55 — Хоамаш, Хаоттам (эрсий меттаза).
6.55 — «Грозненский рабочий». «Комсомольское племя» яхача республикански газетийн обзор.
8.23 — «Сердало» яхача республикански газета обзор.
8.30 — Передачий программа (эрсий меттаза).
8.30 — Передачий программа (нохчий меттаза).
8.33 — Передачий программа (ІІалгІай меттаза).
8.36 — Дагестанскин АССР Лаьхьхьаьрча Совета Президиумна секретара, Социалистически къьхьегама турпала Х. Казиева ъъамаьл.
8.43 — Ленинкин доттаГІенца «из болаш да ваьй».
11.15 — «КПСС XXVII съезда а — вай гІулакхаш а уйлаш ва». Радиомонологаш.
15.15 — «Морхаша салоіаш йолча ярешаьнаш». Литературно-аьшаьй композиця.
16.00 — Дунен хьалхьашта юкъера обозрени (ІІалгІай меттаза).
16.15 — Дагестанскин аьшаьй концерт.
16.40 — «Сулаи» яхача радиостанце программа.
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттаза).
18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттаза).
18.20 — Керда хоамаш (ІІалгІай меттаза).
18.30 — «Юртара вахар» (эрсий меттаза).

УКВ

17.00 — «Вайна гонахьа ашараш я». Радиоальманах.
17.58 — Лирически иллей концерт.
18.28 — Нохч-ІІалгІай ашараш.

16 ОКТЯБРЬ

6.40 — Керда хоамаш (эрсий меттаза).
6.45 — Керда хоамаш (нохчий меттаза).
6.50 — Керда хоамаш (ІІалгІай меттаза).
6.55 — Хоамаш. Хаоттам (эрсий меттаза).
8.15 — «Грозненский рабочий» яхача республикански газета обзор.
8.23 — «Ленинан некъе яхача республикански газета обзор.
8.30 — Передачий программа (эрсий меттаза).
8.30 — Передачий программа (нохчий меттаза).
8.36 — Дагестанскин АССР Лаьхьхьаьрча Совета Президиумна секретара, Социалистически къьхьегама турпала Х. Казиева ъъамаьл.
8.43 — Ленинкин доттаГІенца «из болаш да ваьй».
11.15 — «КПСС XXVII съезда а — вай гІулакхаш а уйлаш ва». Радиомонологаш.
15.15 — «Морхаша салоіаш йолча ярешаьнаш». Литературно-аьшаьй композиця.
16.00 — Дунен хьалхьашта юкъера обозрени (ІІалгІай меттаза).
16.15 — Дагестанскин аьшаьй концерт.
16.40 — «Сулаи» яхача радиостанце программа.
18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттаза).
18.10 — Керда хоамаш (нохчий меттаза).
18.20 — Керда хоамаш (ІІалгІай меттаза).
18.30 — Дагестанскин радиоше къьхьегама выпуск.

УКВ

17.00 — «Массаза а хьо сеца» яхача стихаьнна радиопозиця.
18.10 — «Сийле хайла Дьахенна». Концерт.
18.28 — Нохч-ІІалгІай ашараш иллеш.

Хаоттам

Тахан республике ІІоллеи Грозненн хунцалучу морзашу а йолаш, йоачан а хьаьсаьш, малхбузьеьара секунда 3—8 метр сиха мух а хьекъаш, фегара температура республике ІІолла 9—14, Грозне 12—14 градус йІоьхал а йолаш ха хила мег.

Хьоаьл доммен хунцалуш кхоаллеиеьш а йолаш бе-бе оагІонашхьара секунда 3—7 метр мух а болаш, фегара температура йийсаьнна 7—12, деношка 13—18 градус йІоьхал а йолаш ха лаьта тарлу.

Метеостанция.

ТХА АДРЕС: 364907, г. Грозный, Маяковске, уа. 92. Телефонаш: ред аьтора — 2-45-57; редактора заместителе — 2-85-07; бехьтохкана секретаре — 2-84-68; отделий: партийнин хьаьрг — 2-54-04; промышленностен транспортен — 2-65-01; юрта беахана — 2-47-84; культура — 2-64-75; письмо — 2-85-64, корректорсеге — 2-89-88.

НАШ АДРЕС: 364907, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-85-07; ответственного секретаря — 2-84-68; отделов: партийной жизни — 2-54-04; промышленности и транспорта — 2-65-01; сельского хозяйства — 2-47-84; культуры — 2-64-75; писем — 2-85-64; корректорская — 2-89-88.

Газет арадувл шинареи, ереи, шоаттеи деношка

СФ00319. «Грозненский рабочий» издательства типография, Маяковске, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 4520.